

**Architekti
Šebo Lichý**

Čerešne Lake

TEXT: IMRO VAŠKO
FOTO: TOMÁŠ MANINA

Architektúra a urbanizmus vznikajúceho fenoménu Čerešní potvrdzujú ambíciu priniesť rezidenčnej architektúre Bratislavy a Slovenska riešenie, ktoré kombinuje rôznorodé priestorové, mestotvorné, krajinárske a stavebné aspekty výstavby obytnej zástavby súčasného životného štýlu Európana v 21. storočí.

Projekt developmentu ITB a architektov Šebo – Lichý Čerešne City na Poliankach v Dúbravke sa začal v roku 2016. V tom čase bola táto vstupná časť Dúbravky na pomedzí dopravných komunikácií na severnom prístupe od Záhoria a Českej republiky opustená a v zlom stave. Potenciálnu bránu Bratislavy tvorila nevzhľadná a zanedbaná kolónia neudržiavaných záhrad, neprístupné územie teplovodu bolo zarastené náletovou zeleňou a burinou s nulovým sociálnym, mestotvorným alebo rekreačným potenciálom. Developer tu naplánoval polyfunkčný súbor s prevahou bývania, založený okolo parkovo upraveného centrálného dvora. Už prvá etapa naznačila, že by malo ísť o celkom príjemnú zástavbu s veľkým dôrazom na komunitu.

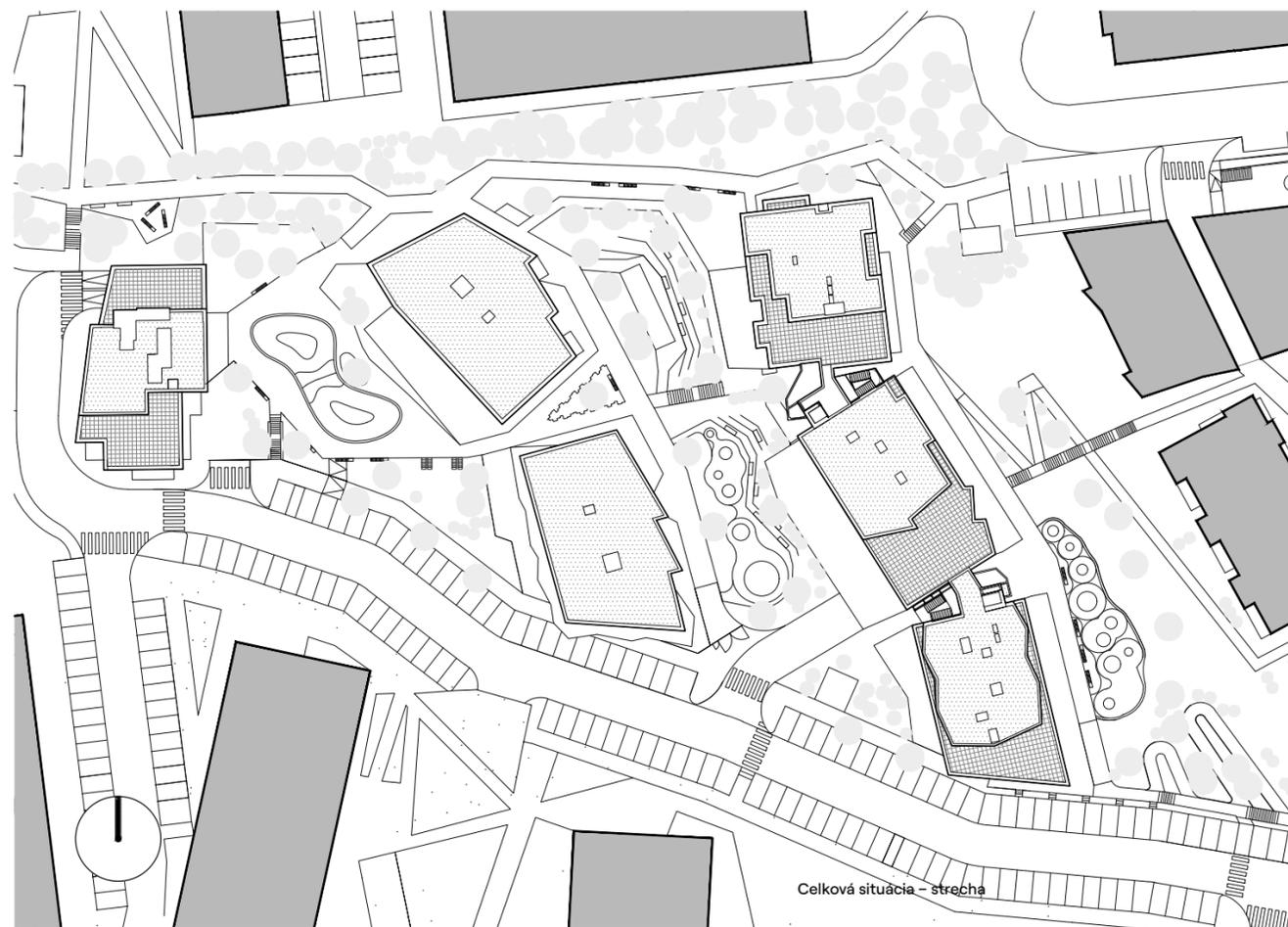
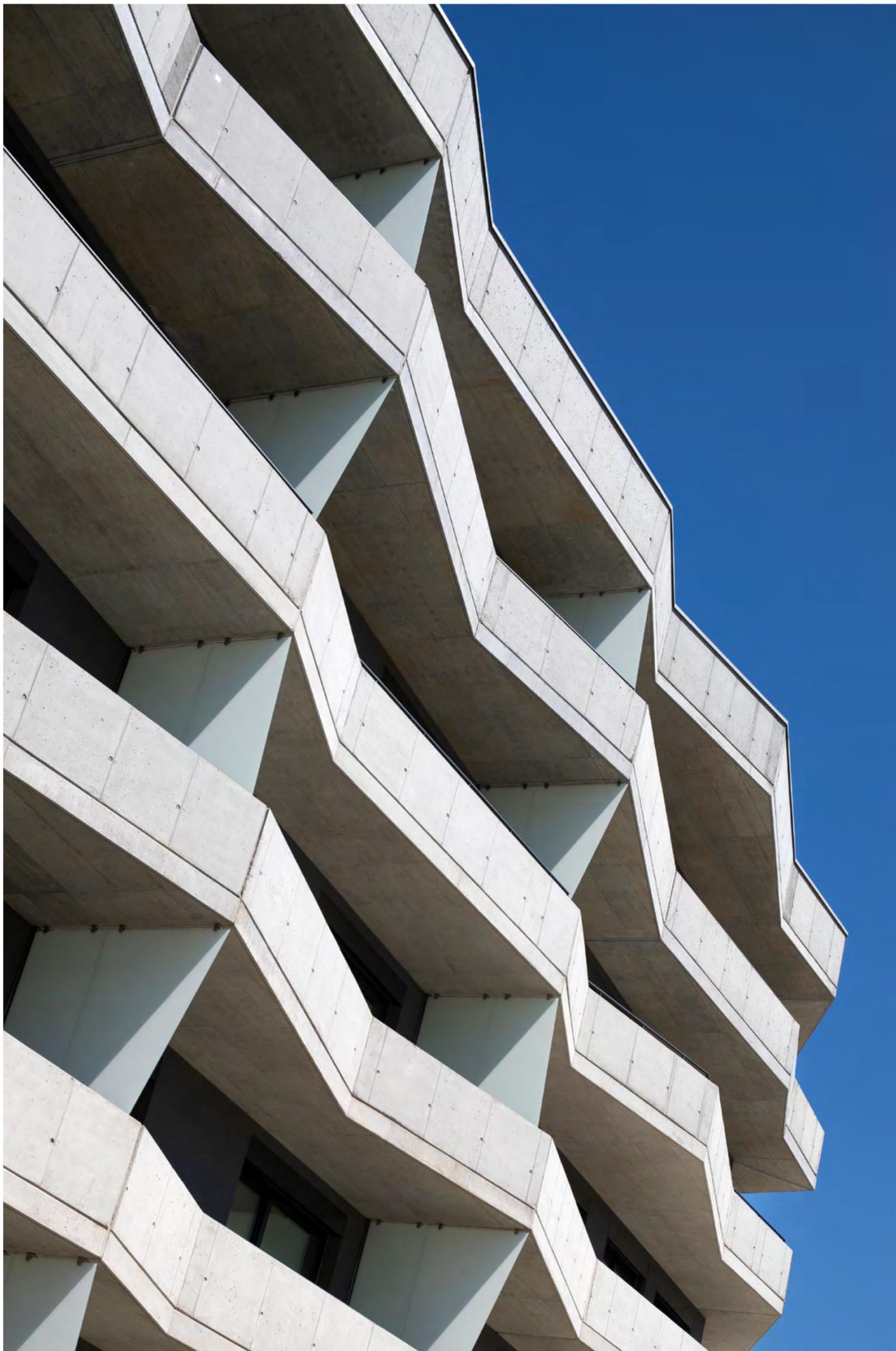
Mestské bývanie súčasnosti

Nová časť rezidenčnej štvrte Čerešne Lake, rozvíjajúceho sa distriktu Čerešne, reprezentuje súčasnú architektúru mestského bývania, ktorú charakterizuje kombinácia kvalít charakteru tradičného uzavretého bloku novodobej zástavby industriálneho veľkomesta a rozvolnenej modernistickej zástavby záhradného mesta posledných stopäťdesiat rokov. Architektúra a urbanizmus vznikajúceho fenoménu Čerešni tak potvrdzujú ambíciu priniesť súčasný životný štýl Európana v 21. storočí v čase zvyšujúcich sa nárokov obyvateľov na životné prostredie v meniacich sa ekonomických, kultúrnych a environmentálnych podmienkach.

Mesto ako fenomén civilizačného rozvoja 19. a 20. storočia charakterizuje organizovaná bloková zástavba, ktorá vyplňa geometricky štruktúrovanú uličnú sieť. Nový raster ulíc reagoval na rastúcu verejnú dopravu a motorizovanú mobilitu obyvateľstva, ktorému v prvej polovici 20. storočia začali konkurovať novoromantické idey záhradného mesta a rozvolnená modernistická zástavba inšpirovaná Le Corbusierovými zásadami žiariaceho mesta nového životného štýlu. Európsky urbanizmus tak osciloval medzi historickou stredovekou organickou zástavbou stredovekých miest, revolučne sa rozvíjajúcimi industriálnymi mestami a predmestskými štruktúrami voľne stojacej bytovej zástavby, odvolávajúcej sa na pokrokové manifesty moderny vyhovujúce novej stavebnej výrobe a priemyselnej pre-fabrikácii. Koniec 20. storočia však priniesol postmodernú kritickú revíziu urbanistických ideí 20. storočia a rehabilitoval estetiku a génia loci starobylého uličného priestoru miest.

Súčasný koncept mesta hybridizujú rôznorodé mestské koncepty a mestotvorné kvality blokov aj rozvolnenej zástavby, utlmujú dopravu, revitalizujú mestský parter a aktivizujú sociálne aspekty verejného urbánneho priestoru. Súčasné mesto na bývanie ukrýva a minimalizuje statickú dopravu a transformuje dopravný uličný priestor a urbánny medzipriestor medzi domami na aktívne sociálne prostredie spoločenskej interakcie a trávenia voľného času. Krédom novovznikajúcej bratislavskej štvrte Čerešne tak bolo urbanizovať zanedbané územie architektonickým plánom kombinujúcim vlastnosti uzavretého a otvoreného bloku s výhodami otvoreného a uzavretého stavebného urbanizmu.

V hre je individuálny architektonický dizajn

Úvodná etapa projektu prvého mestotvorného bloku Čerešne s výraznou čiernou vežou nárožia a dynamickou, horizontálne štruktúrovanou bytovou tektonikou verejnosť dobre prijala a našla si svojich klientov, ktorí sa už vo svojich bytoch zabývali. Dvor blokového medzipriestoru sa stal obľúbeným miestom pre rezidentov, ktorí aktívne využívajú jeho komunitné priestory. Prvé obytné prostredie Čerešní bolo dotvorené umeleckým dielom – parametricky navrhovanou architektonickou štruktúrou symbolizujúcou vstupný portál novovznikajúcej štvrte, ktoré bolo výsledkom študentskej súťaže českých a slovenských architektonických škôl. V prvej etape výstavby tak vzniklo prvých 178 bytov s čiastočnou občianskou vybavenosťou v jednopodlažnej podnoži pri ulici Polianky, ktorá sa však v ďalších etapách rozvoja územia bude rozširovať o nové a komplexne riešené prevádzky verejného uličného priestoru.

Čerešne Lake nadväzuje na urbanistickú štruktúru obytného komplexu Čerešne, ktorou ateliér Šebo Lichý architekti pokračuje v nastolenom trende dosahovania kvality trvalo udržateľného mestského prostredia. V celom komplexe sa rozvíja viacpodlažné a málopodlažné bývanie v rozmanitosti hromadných a individuálnych foriem bývania, pričom každý dom má individuálny a originálny architektonický dizajn. Šesť líniívo usporiadaných obytných domov rešpektujúcich vrstevnice svahovitého terénu vytvára tri vnútorné dvory s diferencovanými programami voľnočasových, oddychových a outdoorových aktivít pre obyvateľov jednotlivých obytných blokov. Architektúra každého domu sa diferencuje vzhľadom na konfiguráciu terénu, ako aj v snahe vytvárať individualizované obytné prostredie pre každého nájomníka samostatne. Domy majú rôzne konfigurácie dynamických fasád, štruktúrovaných individuálnych aj pavlačových balkónov, vnútorných aj vonkajších priečných medzidvorových komunikačných priestorov, ako aj parteru a strešných krajín s mezonetovými bytmi. Vertikalitu strmého terénu okrem medziblokového svahu s rampami a so zelenou architektúrou charakterizujú aj monumentálne poloootvorené schodiská s vertikálnymi záhradami a podestami so zeleňou.

Javisko pre vzťahy aj socializáciu

Architektúra domov nadväzuje na modernistické a postmoderné tendencie bytovej výstavby veľkých medzinárodných urbanistických výstav IBA Internationale Bauausstellung, ktoré sa organizovali v 20. storočí vo Weissenhofs v Stuttgarte v roku 1927 a o šesťdesiat rokov, v roku 1987, v Berlíne najskôr ako manifest modernistického rezidenčného mesta a neskôr ako postmoderný manifest mesta. Obidve stavebné architektonické výstavy s aplikovaním najnovších návrhových postupov, stavebných technológií a urbanistických stratégií mali spoločné snahy navrhnuť prístupy k lepšiemu, zdravšiemu a krajšiemu bývaniu. Obidve výstavy, medzi ktorými bol šesťdesiatročný rozdiel, však charakterizovala snaha o architektonickú pestrosť s diverzifikáciou architektonických foriem, ktoré mali narušiť monotónnosť a stereotyp dovtedy aplikovaných architektonických konštrukčných a typologických stereotypov.

Parkové úpravy terénu, kočíkovanie, outdoorový fitness či detské ihriská sú podľa ITB Development a architektov Šebo – Lichý realizované vízie vytvorenia príjemného priestoru, ktoré je javiskom na hru detí a nadväzovanie susedských, socializačných a priateľských vzťahov. Preto sa kladie dôraz na pobytové dvory aj na urbanistický, modernistický aj romantizujúci charakter projektu pripomínajúci riadkovú zástavbu, tradičný mestský dvor, ale aj záhradné mesto. V parteri sú umiestnené obchodné prevádzky, prízemné byty a mezonetové byty s predzáhradkami. Na vyšších poschodiach sa nachádzajú byty a strešné mezonety. Areál obsahuje dostatočné plochy zelene ako humanizačný prvok vo vzťahu k urbanizovaným plochám. Dvory sa využívajú prevažne na rekreáciu a oddych obyvateľov a návštevníkov, no koncept celého projektu umožňuje aj ich komunitné využitie, keďže okrem ihrísk pre viaceré vekové kategórie detí v projekte sa počíta aj s komunitnými záhradami na spoločné aktivity obyvateľov tohto komplexu.

Názov	Čerešne Lake
Adresa	Bratislava-Dúbravka, ulica Polianky a Pod čerešňami
Autori	Tomáš Šebo, Igor Lichý, Juraj Mihálik, Aleš Hradecký, Imrich Vaško, Emanuel Zatlukaj, Juraj Murín, Dominika Podolská, Jakub Vydra, Branislav Groch
Spolupráca	Juraj Fabrici, Patrik Bartas, Teodor Pongo, Sofia Lichvárová, Miroslava Šišková, Katarína Frivaldská, Denisa Pavkovček Šťastná, Katarína Filípková, Andrea Moravčíková, Matúš Godiš
Investor	ITB Development, a. s.
Plocha pozemku	13 906 m ²
Úžitková plocha	22 794 m ² (nadzemná aj podzemná časť)
Zastavaná plocha	3 274 m ²
Obstavaný priestor	104 713 m ³ (orientačne)
Projekt	2016 – 2020
Realizácia	9/2019 – 12/2022
Stavebné náklady	50 mil. eur

Západný pohľad

Rez

